

gelecekte eczacının rolü

www.aydineczaciodasi.org.tr

Ecz. Ayşem Jale İliş

AYŞEM JALE İLİŞ

1971 İzmir doğumlu. İlk, orta ve lise eğitimini İzmir'de tamamladı. 1992 yılında Ege Üniversitesi Eczacılık Fakültesinden mezun oldu. 1993-1995 yıllarında Ege Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Biyokimya anabilim dalında yüksek lisans yaptı. 1997-1999 yıllarında İzmir Eczacı Odası denetleme kurul üyeliği yaptı. 2002 yılından beri halen Edak yönetim kurulu üyesi olarak görev yapmakta. Evli. TEKB yeni Ürün Hizmet Yaratma projesi ekip üyesi.

Zaman sürekli bir devinimin içindedir, akar gider, durduramazsınız. Evrendeki tüm canlı ve cansız varlıklar da zamanın akışı içindedir. İnsanoğlunun varoluşundan günümüze kadar geçen süreçteki buluşlar, keşifler, araştırmalar, kültürel gelişmeler değişimin ve gelişimin en güzel örneğidir.

Her alanda bir değişim yaşanıyorsa, mesleklerin işlevlerinde ve yapısal konumlarında da gereksinim ve gelişmeler doğrultusunda değişim yaşayabiliriz.

Günümüzde teknolojik ve bilimsel gelişmelere paralel olarak eczacılık bilimleri de hızla ilerlemektedir. Eczacılıktaki bilimsel ilerlemeler diğer bilim dallarıyla iletişim zorunluluğu getirmektedir ve yeni uzmanlık alanlarına gereksinim duyulmaktadır. Bu konuda ortaya çıkan idari ve etik problemlerin çözümünde yeni yasal dönüşümlere ihtiyaç duyulmaktadır. Her geçen gün yeni ilaçlar ve alternatif tedavi yöntemlerine bağlı olarak mesleki görev ve sorumluluklar değişmektedir.

1953 yılında yürürlüğe giren 6197 sayılı eczaneler ve eczacılar hakkındaki kanun, eczacıları ve eczacılığı yönlendiren tek yasadır ve günümüzde eczacılığın gelişimiyle çelişkiye düşen kanunda, eczacıyı "ilaç hazırlayan ve sunan kişi" olarak tanımlayan madde, ilaç üretiminin tamamıyla sanayiye kayması ve eczacılık birimlerindeki uzmanlık alanlarının çoğalmasıyla günümüz eczacısını tanımlamaktan çok uzaktır.

Gelişmiş ülkeler 1960'da sanayileşen toplumun modern eczacılıktan beklentisini, "ilacın hazırlanıp sunulması" değil, "ilaç ve sağlık danışmanlığı hizmeti" olduğu sonucuna varmıştır.

WHO, 1997'da hazırladığı Vanconver raporuna göre gelecekteki eczacıya yedi adet görev biçilmiştir. Bu görevlerle eczacı bakım veren, karar veren, menajer, ilişki kuran, yönetici ve en önemlisi de ömür boyu öğrenci ve öğretici olmalıdır.

Bu gelişim sürecinde eczacının yeni kimliğini ve sorumluluklarını tanımlayabilmek için, 1999 yılında Ülkemiz

Sağlık Bakanlığı tarafından "İyi Eczacılık Uygulamaları" kılavuzu hazırlanmıştır.

Bu esaslarla serbest eczacılık, halka hizmet için iyi konumlanmış, birinci basamak sağlık kurumu olmaktır. Halkın günlük sağlık sorunlarına çözüm aranan ilk yer eczanelerimizdir. Bu yüzden;

- Eczanelerde hastaya yaklaşım, bilimsel bir uğraş olmak zorundadır.

- Eczacılık uygulamasının esası, uygun tedavinin sağlanmasıdır. Başka bir deyişle "akılcı ilaç kullanımı" ve günümüzdeki deyişle "hasta odaklı eczacılık" , eczacılık bakımının temelini oluşturmaktadır.

Bence ilaçla halka sunulabilecek sihirli sözcük "Eczacınıza danışınız." olmalıdır. Böyle bir eğilim, doktorun yazdığı reçetede ilacın en uygun şekilde ve yararlı kullanılmasını sağlayacaktır ki bunun Ülkemiz ekonomisine katkısı azımsanamaz.

Gelecekte mesleğimizi etkileyecek gelişmelerden kısaca bahsedecek olursak, bu gelişmelerin başında küreselleşme gelmektedir. Dünyada ülkeler arası ticaretin daha da kolaylaşması yönünde bir eğilim vardır. Bu da şu andaki ilaç çeşitliliğimizi %50 oranında arttıracaktır. Küreselleşmenin siyasi sonucu olarak, bazı meslek gruplarına serbest dolaşım hakkı verilmektedir. Eczacılık mesleği de bu grupların arasındadır. Bu nedenle eczacılık eğitimi gelecekte Avrupa Topluluğu tavsiyelerine uygun hâle gelmelidir.

İletişim araçları ve bilişim teknolojisindeki gelişmeler de mesleğimizi doğrudan etkilemektedir. Bu tür oluşumların alt yapısını oluşturmak eczacılık örgütlerinin sorumluluğudur. Böylece, mesleğimizi bu yönde bekleyen tehlikelerden korumuş olacağız. İleride hasta odaklı bir eczacılık eğitimi ve onun sonucu olarak farmasötik bakım prensibininin eczacılık

hizmetlerinin her kesiminde yaşama geçmesi sonucu, meslektaşlarımızın en önemli gereksinimlerinden biri de ilaç konusunda müracaat edeceği kaynak olacaktır. Bu arada eğitim oldukça önem kazanmaktadır. Bu konuda Tüm Ecza Kooperatifleri Birliği önemli bir adım atarak e-Pharma başlığı ile bir elektronik eğitim programı hazırlamıştır.

Dünya nüfusunun yaşlanması da eczacıların geriatri konusundaki bilgi gereksinimini ortaya koymaktadır. Bu nedenle eczacılık fakültelerinden başlayarak geriatri konusunda eğitim vermemiz ve meslek içi eğitimlerimize bu konuyu dahil etmemiz gerekmektedir. Bu konu da ileride eczacılar için önemli istihdam alanlarından biri olacaktır.

Teknolojik gelişmelerle 15-20 yıl sonra üretilen ilaçların birçoğu biyoteknoloji ürünü ilaçlar olabilir. Ayrıca hastaya özgü ilaçlar da bu süreç içerisinde hayata geçecektir. Bu süreçte kişilerin kendi gen tipine göre tedavi olma olanakları sağlanabilecektir. Bu gelişmelerin gerek eczacılık eğitiminde gerekse verdiğimiz eczacılık hizmetlerinin değişmesi yönünde birtakım etkileri olacaktır.

Tüm bu değişmelere ayak uydurmakta en büyük desteğimiz, örgütlülüğümüz olacaktır. Örgütlülüğümüzün en güzel örneklerinden biri de Kooperatiflerimizdir.

Unutmayalım ki kooperatifler, üyelerinin eşliğinde çalışan ve onların ekonomik ve sosyal ihtiyaçlarını karşılamak için kooperatiflerin faydalarından ve hizmetlerinden yararlandığı küçük demokrasilerdir.

Bizlerin eczacı kooperatifleri olarak güçlü olabilmemiz, üyelerimizin bu güce erişmesiyle mümkün olacaktır. Mesleğin geleceği ise bu bireysel beceriyi kazanmış kişilere göz kırpmaktadır.

Eğer mesleğimizin halk sağlığında bir yapı taşı olduğunu kabul ediyorsak ve emin ellerde olmayan toksik bir madde olduğunu düşünüyorsak, meslek için eğitimlerimizi sürekli hâle getirmeliyiz.

Bizim gelecekle ilgili projelerimizden birkaçı şunlardır:

- Eczacının farmakolojik alandaki gelişmelere ve yeni ilaçlara ilişkin bilgilerle donatılmasını sağlamak.
- Danışmanlık verebileceği her tür ürünün eczane kanalı ile tüketiciye ulaşmasını sağlamak.
- Halk eğitimi programları, bu programlar; yüksek tansiyon, kalp ve damar hastalıkları, şeker, ürolojik hastalıklar

ve kronik hastalıkların risk faktörlerinden halkın korunmasına yönelik koruyucu hekim programlarıdır.

Bu projelerle eczanelerin ve eczacıların, sağlık sisteminin önemli bir unsuru ve bu sistemin ayrılmaz bir parçası olduğunu bir kez daha kamuoyuna göstermiş olacağız.

- Eczacılık mesleğinin, küreselleşme sonucu karşılaşacağı yeni risklere karşı koymak,
- Eczanelerin ve eczacının potansiyel pazarlama gücünü harekete geçirmek ve eczacı sermayesini gelebilecek tehlikeden korumak ve güçlendirmek,
- Ve en önemlisi bizim eczanelerimizin halk tarafından tercih edilen eczaneler olmasını sağlamak, kooperatiflerin bugünkü ve gelecekteki en önemli misyonları olacaktır.

Daha güzel yarınlarda hep beraber olmak dileğiyle. çözüm, geleceğimizin meslek ve toplum çıkarlarıyla bağdaşarak belirlenmesi yürüdüğümüz yol haritamızdır...

kurum eczacıları

www.aydineczaciodasi.org.tr

Ecz. Efgan Oturgan

Bu bölümümüzde; her sayıda değişik resmi kurumlarda çalışan eczacı arkadaşlarımız tanıyacağız.

BAŞECZACI

Tayyar Macit Uysal

1955 Fethiye doğumlu, Ege Üniversitesi mezunu
24 yıldır kurumda çalışıyor

SSK
eczacıları

Latife İpek

1951 Gördes-Manisa doğumlu
1977 Ege Üniversitesi mezunu
27 yıldır kurumda çalışıyor

Nurhat Bilgin

1951 Bozdoğan doğumlu
Ege Üniversitesi mezunu
27 yıldır kurumda çalışıyor

Nurcihan Korkmaz Aydın

1956 Aydın doğumlu
Ege Üniversitesi mezunu
26 yıldır kurumda çalışıyor

Şule Eğilmez

Ege Üniversitesi mezunu
7 yıldır kurumda çalışıyor

Ali Rıza İyigün

1956 G.Antep doğumlu.1997 Gazi Üni. mezunu.
7 ay Eczacılar Odası, 1.5 yıldır SSK Aydın Bölge
Hast. Reçete Kontrol Uzmanı olarak çalışıyor

Hatice Akdeniz Aydın

1968 Aydın doğumlu
1990 Ege Üniversitesi mezunu
12 yıldır kurumda çalışıyor

Kağan Aksoy

1980 doğumlu
2003 Ege Üniversitesi mezunu
1 yıldır kurumda çalışıyor

Ayşe Kaymak

1980 doğumlu
Ege Üniversitesi mezunu
10 yıldır kurumda çalışıyor

Pınar Bilgin

1981 Nazilli doğumlu
2003 Ege Üniversitesi mezunu
1 aydır kurumda çalışıyor

Güneş Özel

1981 doğumlu
2003 Hacettepe Üni. mezunu
1 aydır kurumda çalışıyor